

Eduskunnan juhlamenotyöryhmän asettaminen

Taustaa

Perustuslaissa ei säädetä yksityiskohtaisesti eduskunnan toiminnasta vaan eduskunta voi päättää oman toimintansa kehittamisestä eduskunnan työjärjestyksellä ja puhemiesneuvoston ohjeilla. Säädöstasolla juhlamenoihin liittyvää sääntelyä on perustuslain 33, 55 ja 56 §:ssä sekä eduskunnan työjärjestyksen 1 §:ssä. Tämän lisäksi eduskunnan juhlamenoja on tarkasteltu perustuslain voimaantulon jälkeen kahden juhlamenotyöryhmän toimesta vuosina 2000 ja 2012.

Viimeksi mainitun työryhmän ehdotuksen pohjalta puhemiesneuvosto hyväksyi 17.12.2012 eduskunnan työjärjestyksen (44/2000) 6 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla seuraavat ohjeet:

- Puhemiesneuvoston ohjeet valtiopäivien avajaisten ja vaalikauden päättäjäisten järjestelyistä
- Puhemiesneuvoston ohjeet täysistunnosta, jossa tasavallan presidentiksi valittu ryhtyy toimeensa

Edellä mainitun sääntelyn ja ohjeistuksen pohjalta kuhunkin juhlatilaisuuteen on laadittu myös menettelytapaohje.

Juhlatilaisuuksien valmistelu tapahtuu eduskunnan kanslian, tasavallan presidentin kanslian, ulkoasiainministeriön sekä valtioneuvoston kanslian yhteistyönä.

Työryhmän toimeksianto

Puhemiesneuvosto uudisti muut ohjeensa viime vaalikauden lopussa. Nykyiset juhlamenoja koskevat ohjeet ovat olleet voimassa vuoden 2013 valtiopäivien alusta lukien, joten myös juhlamenoja koskevien ohjeiden tarkistaminen on tarpeen. Viime vuosien aikana on tehty lisäksi useampia ehdotuksia tunnustettoman tilaisuuden järjestämiseksi samaan aikaan avajaisjumalanpalveluksen kanssa. Myös tämän ehdotuksen vaikutuksia on tarpeen selvittää erikseen.

Asetettavan työryhmän tulee arvioida nykyisten ohjeiden uudistamistarpeet ja tehdä tarvittaessa ehdotus uusiksi juhlameno-ohjeiksi puhemiesneuvoston ohjeiden muotoon.

Työryhmän asettamisen valmisteluvaiheessa eduskunnasta on oltu yhteydessä tasavallan presidentin kansliaan, valtioneuvoston kansliaan sekä ulkoasiainministeriöön. Mainitut tahot tulevat osallistumaan tarvittavilta osin työryhmän työskentelyyn.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja:

ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen

Varapuheenjohtaja:

pääsihteeri Maija-Leena Paavola

Jäsenet:

apulaispääsihteeri Timo Tuovinen

lainsäädäntöjohtaja Tuula Kulovesi

hallintojohtaja Pertti Rauhio

kansainvälisen osaston johtaja Katriina Kuusinen

turvallisuusjohtaja Jukka Savola

tieto- ja viestintäjohtaja Marjo Timonen

ylivirastomestari Tommi Halme

Tasavallan presidentin kansliasta tasavallan presidentin 1. adjutantti Pasi Seppälä

Ulkoasiainministeriöstä protokollapäällikkö Matti Heimonen

Valtioneuvoston kansliasta istuntoyksikön päällikkö, hallitusneuvos Arno Liukko

Työryhmän sihteeri:

istuntoyksikön päällikkö Antti Linna

Työryhmän tulee saada työnsä valmiiksi 30.6.2020 mennessä.

Jakelu:

- työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri

Tiedoksi:

- eduskuntaryhmät
- eduskuntatiedotus

Liitteet:

- Puhemiesneuvoston ohjeet valtiopäivien avajaisten ja vaalikauden päättäjäisten järjestelyistä (17.12.2012)
- Puhemiesneuvoston ohjeet täysistunnosta, jossa tasavallan presidentiksi valittu ryhtyy toimeensa (17.12.2012)
- Valtiopäivien avajaisia 25.4.2019 koskeva menettelyohje
- Vaalikauden päättäjäisiä 10.4.2019 koskeva menettelyohje
- Tasavallan presidentin virkaanastujaisia 1.2.2018 koskeva menettelyohje

Puhemiesneuvoston ohjeet valtiopäivien avajaisten ja vaalikauden päättäjäisten järjestelyistä

Puhemiesneuvosto on 17 päivänä joulukuuta 2012 hyväksynyt eduskunnan työjärjestyksen (44/2000) 6 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla seuraavat ohjeet:

1. Valtiopäivien avajaiset ja vaalikauden päättäjäiset pidetään Eduskuntatalossa eduskunnan päättämänä ajankohtana. Ennen valtiopäivien avajaisia ja vaalikauden päättäjäisiä toimitetaan valtiopäiväjumalanpalvelus Helsingin tuomiokirkossa.
2. Valtiopäiväjumalanpalveluksen päätyttyä siirrytään Eduskuntataloon.
3. Eduskunnan puhemies eduskunnan pääsihteerin seuraamana saapuu puhemiehen korokkeelle kansanedustajien, valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin, eduskunnan virkamiesjohdon, ulkovaltojen ja kansainvälisten järjestöjen edustustojen päällikköjen, valtionhallinnon ylimmän johdon ja muiden täysistuntoon kutsuttujen jo asetuttua paikoilleen. Läsnäolijat nousevat seisomaan puhemiehen ja pääsihteerin tullessa täysistuntosaliin. Läsnäolijat istuutuvat.

Yleisöparvella tilaisuutta seuraavat vain kutsuvieraat ja eduskunnan henkilökunta heille osoitetuilla paikoilla sekä median edustajat.

4. Tasavallan presidentti saapuu täysistuntosaliin juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttinsa saattamina. Läsnäolijat nousevat seisomaan.

5. Tasavallan presidentti nousee puhemiehen korokkeelle. Läsnäolijat istuutuvat.

Valtiopäivien avajaisissa tasavallan presidentti pitää puheen eduskunnalle ja julistaa valtiopäivät avatuiksi. Eduskunnan puhemies vastaa tasavallan presidentin puheeseen eduskunnan puolesta.

Vaalikauden päättäjäisissä eduskunnan puhemies lausuu tasavallan presidentille eduskunnan tervehdyksen, minkä jälkeen tasavallan presidentti julistaa eduskunnan työn päättyneeksi vaalikaudelta.

6. Tasavallan presidentti poistuu täysistuntosalista juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttinsa saattamina, läsnäolijat seisovat heidän poistuessaan. Tasavallan presidentin jälkeen poistuvat eduskunnan puhemies ja pääsihteerit. Heidän jälkeensä poistuvat ensin valtioneuvoston jäsenet ja oikeuskansleri ja sitten kansanedustajat.

Vaalikauden päättäjäisissä ensimmäinen varapuhemies pitää puheen puhemiehelle tasavallan presidentin poistuttua täysistuntosalista.

7. Eduskunnan tiloissa voidaan järjestää henkilökunnalle oheistilaisuus, jossa voi seurata täysistuntosalin juhlallisuuksia.

8. Avajaisten ja päättäjäisten jälkeen tarjotaan valtiopäiväkahvit kutsuvieraille valtiosalissa ja henkilökunnalle eduskunnan kahvilassa. Avajaisten ja päättäjäisten yhteydessä järjestetään lisäksi kutsuvieraille kulttuuritilaisuus.

9. Kutsut valtiopäivien avajaisiin ja vaalikauden päättäjäisiin sekä niitä edeltävään jumalanpalvelukseen Helsingin tuomiokirkossa esittää eduskunnan puhemies ja ne lähettää valtiopäivien juhlamenojenohjaaja, jona toimii ulkoasiainministeriön protokollapäällikkö. Eduskunnan kanslia laatii listan kutsuttavista yhteistyössä juhlamenojenohjaajan kanssa. Ulkoasiainministeriön protokollapalvelut laatii täysistuntosalin yleisöparven kutsuvieraiden istumajärjestyksen sekä valtiopäiväjumalanpalveluksen istumajärjestyksen noudattaen samoja perusteita kuin kohdassa 12 mainitun ohjeen liitteessä.

10. Puhemiestistö voi erityisestä syystä poiketa tämän ohjeen määräyksistä.

11. Näitä ohjeita noudatetaan vuoden 2013 valtiopäivien alusta lukien.

12. Tällä puhemiesneuvoston ohjeella kumotaan puhemiesneuvoston 15 päivänä joulukuuta 2000 antama ohje valtiopäivien avajaisten ja vaalikauden päättäjäisten järjestelyistä.

Puhemiesneuvoston ohjeet täysistunnosta, jossa tasavallan presidentiksi valittu ryhtyy toimeensa

Puhemiesneuvosto on 17 päivänä joulukuuta 2012 hyväksynyt eduskunnan työjärjestyksen (44/2000) 6 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla seuraavat ohjeet:

1. Kunniakomppanian tarkastuksen jälkeen tasavallan presidentti ja presidentiksi valittu saapuvat Eduskuntataloon, jossa heitä ovat vastaanottamassa eduskunnan varapuhemiehet ja juhlamenojenohjaaja.

2. Eduskunnan puhemies eduskunnan pääsihteerin seuraamana saapuu puhemiehen korokkeelle kansanedustajien, tasavallan presidentin ja presidentiksi valitun omaisten sekä ulkovaltojen ja kansainvälisten järjestöjen edustustojen päällikköjen, eduskunnan virkamiesjohdon, valtionhallinnon ylimmän johdon ja muiden täysistuntoon kutsuttujen jo asetuttua paikoilleen. Läsnäolijat nousevat seisomaan puhemiehen ja pääsihteerin tullessa täysistuntosaliin. Läsnäolijat istuutuvat.

Yleisöparvella tilaisuutta seuraavat vain kutsuvieraat ja eduskunnan henkilökunta heille osoitetuilla paikoilla sekä median edustajat.

3. Täysistunto alkaa nimenhuudolla, jonka jälkeen puhemies kehottaa valtioneuvoston jäseniä ja oikeuskansleria siirtymään ministeriaitioon.

4. Tasavallan presidentti ja presidentiksi valittu saapuvat täysistuntosaliin juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttiansa saattamina. Läsnäolijat nousevat seisomaan.

5. Tasavallan presidentti ja presidentiksi valittu nousevat puhemiehen korokkeelle. Läsnäolijat istuutuvat.

Puhemies antaa puheenvuoron tasavallan presidentille, joka pitää puheen eduskunnalle.

Puhemies vastaa tasavallan presidentin puheeseen eduskunnan puolesta ja pyytää presidentiksi valittua antamaan perustuslain 56 §:ssä säädetyn juhlallisen vakuutuksen suomeksi ja ruotsiksi. Läsnäolijat nousevat seisomaan vakuutuksen ajaksi.

Vakuutuksen antamisen jälkeen tasavallan presidentti ja presidentti vaihtavat paikkaa ja asettuvat siten, että vakuutuksen antanut tasavallan presidentti on oikealla lähinnä puhemiestä ja presidentti vasemmalla.

6. Puhemies esittää eduskunnan tervehdyksen tasavallan presidentille, minkä jälkeen tasavallan presidentti pitää puheen.

7. Tasavallan presidentti ja presidentti poistuvat täysistuntosalista juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttiansa saattamina tarkastamaan kunniakomppanian. Läsnäolijat seisovat heidän poistuessaan.

8. Puhemies päättää täysistunnon ja ilmoittaa seuraavan täysistunnon ajankohdan. Puhemies ja pääsihteeri poistuvat täysistuntosalista. Heidän jälkeensä poistuvat ensin valtioneuvoston jäsenet ja oikeuskansleri, sitten kansanedustajat.

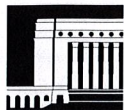
9. Eduskunnan tiloissa voidaan järjestää henkilökunnalle oheistilaisuus, jossa voi seurata täysistuntosalin juhlallisuuksia.

10. Täysistunnon jälkeen järjestetään pienimuotoinen vastaanotto kutsuvieraille valtiosalissa ja henkilökunnalle eduskunnan kahvilassa.

11. Kutsut täysistuntoon esittää eduskunnan puhemies ja ne lähettää juhlamenojenohjaaja, jona toimii ulkoasiainministeriön protokollapäällikkö. Eduskunnan kanslia laatii listan kutsuttavista yhteistyössä tasavallan presidentin kanslian ja juhlamenojenohjaajan kanssa. Ulkoasiainministeriön protokollapalvelut laatii yleisöparven kutsuvieraiden istumajärjestyksen.

12. Puhemiehistö voi erityisestä syystä poiketa tämän ohjeen määräyksistä.

13. Näitä ohjeita noudatetaan vuoden 2013 valtiopäivien alusta lukien.

Eduskunta
Keskuskanslia

Valtiopäivien avajaiset torstaina 25.4.2019

Valtiopäivien avajaisjuhlallisuudet alkavat ekumeenisella juhla jumalanpalveluksella 25.4.2019 klo 12.00 Helsingin tuomiokirkossa. Edustajat kokoontuvat ennen jumalanpalvelusta klo 11.30 Kansalliskirjaston edustalle, josta siirrytään kulkueena tuomiokirkkoon.

Jumalanpalvelukseen osallistuville edustajille järjestetään kuljetus linja-autoilla Eduskuntatalon edestä 11.25.

Jumalanpalveluksen päätyttyä siirrytään Eduskuntataloon

Edustajat kuljetetaan Helsingin tuomiokirkolta Eduskuntatalolle linja-autoilla, jotka muun saatto-liikenteen ohella ohjataan Eduskuntatalon eteen.

Edustajia pyydetään saapumaan täysistuntosaliin viimeistään klo 13.40. Kutsuvieraat asettuvat paikoilleen viimeistään 13.30.

PUKUKOODI: Tumma puku, Ei kunniamerkkejä

Valtiopäivien avajaisjuhlallisuuksien kulku

Eduskunnan puhemies ja pääsihteeri saapuvat täysistuntosaliin (n. klo 13.45) edustajien, valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin sekä eduskunnan virkamiesjohdon ja kutsuvieraiden jo asetuttua paikoilleen. Läsnäolijat nousevat seisomaan puhemiehen ja pääsihteerin tullessa täysistuntosaliin ja istuutuvat tämän jälkeen

Tasavallan presidentti saapuu täysistuntosaliin juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttinsa saattamina. Läsnäolijat nousevat seisomaan ja istuutuvat tasavallan presidentin asetuttua paikoilleen.

Tasavallan presidentti tervehtii eduskuntaa ja julistaa valtiopäivät avatuiksi. Eduskunnan puhemies vastaa tasavallan presidentin puheeseen eduskunnan puolesta.

Tasavallan presidentti poistuu täysistuntosalista juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttinsa saattamina. Läsnäolijat seisovat heidän poistuessaan.

Tasavallan presidentin jälkeen poistuvat eduskunnan puhemies ja pääsihteeri. Heidän jälkeensä poistuvat ensin valtioneuvoston jäsenet ja oikeuskansleri ja sitten kansanedustajat sekä eduskunnan virkamiesjohto.

Avajaisistunnon kesto on noin 30 minuuttia.

Avajaisjuhlallisuuksien jälkeen tarjotaan valtiopäiväkahvit Valtiosalissa.

Henkilökunnan kahvitarjoilu on kahvilassa.

Valtiopäivien avajaiskonsertti Musiikkitalossa

Valtiopäivien avajaisten yhteydessä järjestetään Musiikkitalossa klo 19.00 konsertti. Väliajalla on kuohuviinitarjoilu. Konsertin kokonaiskesto on noin 2 tuntia.

Vaalikauden päättäjäiset keskiviikkona 10.4.2019

Vaalikauden päättäjäisten juhlallisuudet alkavat ekumeenisella juhla jumalanpalveluksella 10.4.2019 klo 12.00 Helsingin tuomiokirkossa. Edustajat kokoontuvat ennen jumalanpalvelusta klo 11.30 Kansalliskirjaston edustalle, josta siirrytään kulkueena tuomiokirkkoon.

Jumalanpalvelukseen osallistuville edustajille järjestetään kuljetus linja-autoilla Eduskuntatalon edestä 11.25.

Jumalanpalveluksen päätyttyä siirrytään Eduskuntataloon

Edustajat kuljetetaan Helsingin tuomiokirkolta Eduskuntatalolle linja-autoilla, jotka muun saatto- liikenteen ohella ohjataan Eduskuntatalon eteen.

Edustajia pyydetään saapumaan täysistuntosaliin viimeistään klo 13.40. Kutsuvieraat asettuvat paikoilleen viimeistään 13.30.

PUKUKOODI: Tumma puku, Ei kunniamerkkejä

Vaalikauden päättäjisjuhlallisuuksien kulku

Eduskunnan puhemies ja pääsihteeri saapuvat täysistuntosaliin (n. klo 13.45) edustajien, valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin sekä eduskunnan virkamiesjohdon ja kutsuvieraiden jo asetuttua paikoilleen. Läsnäolijat nousevat seisomaan puhemiehen ja pääsihteerin tullessa täysistuntosaliin ja istuutuvat tämän jälkeen.

Tasavallan presidentti saapuu täysistuntosaliin juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttiensa saattamina. Läsnäolijat nousevat seisomaan ja istuutuvat tasavallan presidentin asetuttua paikoilleen.

Eduskunnan puhemies lausuu tasavallan presidentille eduskunnan tervehdyksen, minkä jälkeen tasavallan presidentti julistaa eduskunnan työn päättyneeksi vaalikaudelta.

Tasavallan presidentti poistuu täysistuntosalista juhlamenojenohjaajan sekä adjutanttiensa saattamina. Läsnäolijat seisovat heidän poistuessaan.

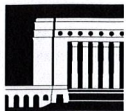
Puhemies lausuu jäähyväissanat, jonka jälkeen ensimmäinen varapuhemies pitää puheen puhemiehelle.

Varapuhemiehen puheen jälkeen poistuvat eduskunnan puhemies ja pääsihteeri. Heidän jälkeensä poistuvat ensin valtioneuvoston jäsenet ja oikeuskansleri ja sitten kansanedustajat sekä eduskunnan virkamiesjohto.

Vaalikauden päättäjäsistunnon kesto on noin 40 minuuttia.

Vaalikauden päättäjisjuhlallisuuksien jälkeen tarjotaan valtiopäiväkahvit Valtiosalissa. Henkilökunnan kahvitarjoilu on kahvilassa.

Vaalikauden päättäjisissä EI ole iltaohjelmaa.

Tasavallan presidentin virkaanastujaiset torstaina 1.2.2018

Eduskunnan täysistunto alkaa klo 11.55.

Edustajia (myös ministerit) pyydetään saapumaan täysistuntosaliin viimeistään klo 11.50. Kutsuvieraat asettuvat paikoilleen viimeistään 11.40.

Eduskunnan puhemies ja pääsihteeri saapuvat täysistuntosaliin (n. klo 11.55), jolloin läsnäolijat nousevat seisomaan ja istuutuvat tämän jälkeen.

Täysistunto alkaa nimenhuudolla, jonka jälkeen puhemies kehottaa valtioneuvoston jäseniä siirtymään ministeriaitioon.

Tasavallan presidentiksi valittu saapuu täysistuntosaliin juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttiensa saattamina (n. klo 12.00). Läsnäolijat nousevat seisomaan.

Tasavallan presidentiksi valittu nousee puhemiehen korokkeelle ja antaa perustuslain 56 §:ssä säädetyn juhlallisen vakuutuksen suomeksi ja ruotsiksi. Läsnäolijat seisovat vakuutuksen antamisen ajan.

Puhemies esittää eduskunnan tervehdyksen tasavallan presidentille, minkä jälkeen tasavallan presidentti pitää puheen.

Tasavallan presidentti poistuu täysistuntosalista juhlamenojenohjaajan, varapuhemiesten sekä adjutanttiensa saattamana. Läsnäolijat seisovat heidän poistuessaan.

Puhemies päättää täysistunnon (n. klo 12.25) ja ilmoittaa seuraavan täysistunnon ajankohdan. Puhemies ja pääsihteeri poistuvat täysistuntosalista. Heidän jälkeensä poistuvat ensin valtioneuvoston jäsenet ja oikeuskansleri, sitten kansanedustajat.

Täysistunnon jälkeen EI järjestetä kahvitilaisuutta.

Juhlapäivän pukukoodi on tumma puku ja kunniamerkit. Liitteenä UM:n protokollan tarkemmat pukeutumisohjeet.